

Łukasz Zakonnik

Elektroniczne płatności detaliczne dokonywane w Internecie w Polsce : stan obecny i perspektywy na przyszłość

Ekonomiczne Problemy Usług nr 105, 427-436

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ŁUKASZ ZAKONNIK

Uniwersytet Łódzki

ELEKTRONICZNE PŁATNOŚCI DETALICZNE DOKONYWANE W INTERNECIE W POLSCE – STAN OBECNY I PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ

Wprowadzenie

Płatności elektroniczne stanowią istotny element poprawnego funkcjonowania i rozwoju handlu, i to nie tylko tego elektronicznego. Przez dość długi okres do wyłącznych metod dokonywania płatności za zakupy w Internecie należały metody tradycyjne – zapłata przy odbiorze towaru, przelew bankowy, i ewentualnie jedyna, która umożliwiała transakcję bezpośrednią – czyli zapłata kartą płatniczą. Z czasem rynek wymusił pojawienie się metod innych, bardziej bezpośrednich i elastycznych.

Celem tego artykułu jest prześledzenie obecnie funkcjonujących metod dokonywania detalicznych płatności elektronicznych w Internecie w Polsce i próba oceny ich znaczenia oraz określenie perspektywy ich funkcjonowania w przyszłości.

1. Przegląd elektronicznych płatności detalicznych w Polsce

Obecnie w Polsce można wyróżnić kilka metod dokonywania detalicznych płatności elektronicznych wykorzystywanych w Internecie. Podstawowy podział tych metod może prezentować się w sposób następujący (w kolejności alfabetycznej): karty płatnicze, kody do płatności, mobilne płatności, portfele elektroniczne, przelewy dokonywane elektronicznie, rozwiązania pośrednie – integrujące.

Warto zauważyć, że praktycznie każda z wymienionych grup może ulegać jeszcze dodatkowym podziałom.

Karty płatnicze

Rozważana metoda płatności jest z pewnością od strony technicznego stosowania dobrze znana szerokiemu gronu odbiorców i nie wymaga wyjaśnień. Warto

jednakże wspomnieć, że w ramach pojęcia karta płatnicza można dokonywać szeroko idących kategoryzacji (podział na karty np. debetowe, kredytowe, obciążeniowe czy płaskie, wypukłe, wirtualne itd.). Jednakże z punktu widzenia płatności w Internecie najważniejszą cechą kart jest możliwość dokonywania płatności typu MO/TO/IO (ang. *mail order/telephone order/internet order*) – czyli płatności zdalnych bez fizycznego przedstawienia karty.

Do **zalet** stosowania kart płatniczych jako środka elektronicznej płatności można zaliczyć: szerokie rozpowszechnienie wśród użytkowników; łatwość w posługiwaniu się kartą; uniwersalność stosowania (kartą można płacić nie tylko za dobra np. w sklepie internetowym, ale i w zwykłych sklepach); możliwość dokonywania płatności transgranicznych; *charge back*, czyli obciążenie zwrotne w wyniku którego użytkownik może otrzymać zwrot wydanych przy pomocy karty pieniędzy, jeśli transakcja była dokonana w sposób wadliwy (np. oszustwo, kradzież itp.); forma zabezpieczenia dla sprzedawcy (posiadając dane dotyczące karty, można zweryfikować zdolność klienta do dokonania płatności, np. w przypadku rezerwacji miejsc w hotelu).

Do **wad** rozważanego rozwiązania można zaliczyć: obawy użytkowników co do bezpieczeństwa (możliwość przechwycenia danych karty i dokonywanie płatności bez wiedzy właściciela); sprzedawca często musi liczyć się z prowizją od dokonanej płatności; pewna forma ograniczenia stosowania niektórych typów kart płatniczych w płatnościach zdalnych (swego czasu funkcjonalność taką posiadały właściwie tylko karty kredytowe); brak anonimowości kupującego.

Kody do płatności

Omawiane rozwiązanie nie jest szeroko znane i stanowi tylko pewną formę udogodnienia w dokonaniu płatności, bazującą na innych rozwiązaniach. W przypadku kodów do płatności użytkownik w odpowiednim punkcie obsługi (często istniejącym w świecie rzeczywistym) kupuje kod, który później będzie mógł wykorzystać w płatności elektronicznej (oczywiście w jaki sposób zapłaci za ten kod, jest rzeczą drugorzędną – może to być zwykła płatność gotówkowa). Sama procedura płatności, np. w sklepie internetowym, jest analogiczna do płatności kartą płatniczą – w odpowiednim formularzu podaje się numer kodu (numer ten może przypominać numer karty płatniczej) i zatwierdza płatność. Często w momencie kiedy zakupywane dobro/usługa ma wartość nieprzekraczającą wartości zakupionego kodu, kod do płatności można wykorzystać w przyszłości.

Do **zalet** danego rozwiązania można zaliczyć: bezpieczeństwo w korzystaniu z kodu (można stracić tylko kwotę równoważną kwocie zakupionego kodu do płatności); łatwość użycia; zapewnienie anonimowości podczas transakcji; często także możliwość dokonywania płatności transgranicznych.

Z kolei do **wad** rozwiązania należy zaliczyć: rozwiązanie stosunkowo mało praktyczne (konieczność zakupywania kodów); potencjalne kłopoty z wykorzystaniem pełnej wartości kodu (np. kupując towar za 49,90 zł i mając kod o wartości 50

zł często nie wykorzysta się pozostałych 10 gr); mamy tu do czynienia z pewną formą barteru, gdyż tak naprawdę wymieniamy kod za towar/usługę.

W chwili obecnej na polskim rynku usług kodów do płatności zapewnia firma BluePay (z usługą PaySafeCard¹) oraz brytyjska firma Ukash (z usługą *ukash* – w Polsce dostępna np. poprzez integrator płatności DotPay).

Mobilne płatności

Temat mobilnych płatności jest w chwili obecnej w Polsce jednym z najczęściej podejmowanych. Kłopotu w analizie danego rozwiązania następuje fakt, że w ramach płatności mobilnych możemy wyróżnić wiele subrozwiązań. Co więcej, duża część rozwiązań płatności mobilnych w ostatnim czasie dotyczy dokonywania zakupów dóbr/usług w świecie rzeczywistym (opłaty za transport zbiorowy, parkowanie itp.). Pomijając więc analizę płatności mobilnych z punktu widzenia płatności w świecie rzeczywistym, można pokusić się o dokonanie następującego podziału: rozwiązania bazujące na wykorzystaniu numerów Premium Rate (wysyłanie SMS-ów, MMS-ów, nawiązywanie połączeń telefonicznych z numerami o wyższych stawkach opłat); rozwiązania typu Web billing (podobny do powyższego); mobilne portfele elektroniczne.

Pierwsze z wymienionych powyżej subrozwiązań jest – podobnie jak karta płatnicza – dość dobrze znane szerokiemu gronu użytkowników.

Do niewątpliwych **zalet** tego subrozwiązania należy: powszechny dostęp do telefonów komórkowych w Polsce umożliwia szybkie skorzystania z płatności; łatwość wykonania płatności; przez długi okres praktycznie jedyna metoda dokonywania płatności na niską kwotę (mikropłatności).

Do **wad** subrozwiązania należy zaliczyć: w pewnym sensie kłopotliwość dokonania transakcji (jest to tak naprawdę wymiana towarów, a nie płatność – SMS za usługę); skokowe kwoty dokonywanych płatności (SMS kosztuje np. kolejno 1 zł, 2 zł i nie ma możliwości wybrania kwoty pośredniej); duże koszty pośredników (często prowizja firmy telekomunikacyjnej sięga co najmniej 50% ceny SMS-a); obawy związane z anonimowością kupującego; usługi dostępne generalnie na terenie jednego kraju.

W przypadku rozwiązań Web-billingowych (testowanych w Polsce przez T-Mobile²) mamy do czynienia z sytuacją, kiedy nie dochodzi od wymiany SMS-a za dobro/usługę, ale koszt dobra/usługi jest po prostu dopisywany do faktury za usługi telekomunikacyjne. W związku z powyższym odpadać powinny dwie pierwsze wady poprzedniego subrozwiązania.

Mobilne portfele elektroniczne, pomijając techniczny sposób dokonania płatności, charakteryzują się podobnymi cechami jak omawiane w dalszej części tego artykułu portfele elektroniczne i w związku z tym nie będą w tym miejscu opisywane. Należy jedynie zaznaczyć, że obecnie na rynku polskim usługę taką oferują

¹ Zob. http://www.bluepay.pl/oferta/produkty_i_uslugi/paysafecard/

² Zob. http://www.dotpay.pl/premium_rate/web-billing/

najczęściej dwie firmy: mPay i SkyCash (obydwie obecnie raczej bazują na płatnościach za dobra/usługi dostępne w świecie rzeczywistym – opłaty za bilety, czas parkowania; w mniejszym stopniu przelewy między użytkownikami).

Portfele elektroniczne

Portfel elektroniczny można potraktować jako analogię do konta bankowego. Użytkownik zakłada ten specyficzny rodzaj konta w firmie (firmy te nie są bankami) obsługującej e-portfel poprzez Internet. Na tak założone konto użytkownik wpłaca pewną kwotę pieniędzy, którymi później może poprzez swój e-portfel płacić za dobra/usługi oferowane w Internecie. Zdarza się także, że rozważane konto łączy się np. z kartą płatniczą i wtedy płatności dokonywane poprzez e-portfel są tak naprawdę dokonywane poprzez podpętą kartę płatniczą – choć odbiorca płatności nic o tym fakcie nie wie.

Do zasadniczych **zalet** tego rozwiązania należy zaliczyć: światowi potentaci w usłudze e-portfelów umożliwiają dokonywanie płatności transgranicznych w wielu walutach; płatności można dokonywać często znając jedynie e-mail lub numer telefonu odbiorcy płatności (możliwość dokonywania płatności między osobami prywatnymi); stosunkowo wysoki stopień bezpieczeństwa transakcji (użytkownik ryzykuje zazwyczaj tylko środkami będącymi w e-portfelu); pewna forma zapewnienia anonimowości, gdyż w płatności nie podaje się wrażliwych danych osobowych; w ramach e-portfeli często możliwe jest dokonywanie płatności na niską kwotę (mikropłatności).

Jako podstawowe **wady** rozwiązania należy uznać: konieczność przejścia procedury utworzenia e-portfela; sprzedawcy mogą liczyć się z prowizją od płatności; aby zapłacić, w e-portfelu trzeba mieć wcześniej zgromadzone środki (chyba że e-portfel to wspomniana nakładka na kartę płatniczą).

W chwili obecnej na rynku polskim oferty e-portfela zapewniane są w ramach rodzimych usług, np. payU, konta stworzonego dla mikropłatności – yetiPay, lub oferowane przez potentatów światowych, takich jak PayPal czy Moneybookers.

Przelewy dokonywane elektronicznie

W przypadku terminu przelewy dokonywane elektronicznie, tak jak w przypadku płatności mobilnych, możemy mówić o dużej ilości subrozwiązań. Najpopularniejszą formą – z punktu widzenia wygody płatności w Internecie – są natychmiastowe przelewy elektroniczne, często określane jako płatności typu paybylink. W rozwiązaniu tym użytkownik w momencie chęci dokonania płatności w Internecie wybiera łącze do banku, w którym ma konto bankowe. Po kliknięciu łączy użytkownik powinien zalogować się do swojego banku, a po pomyślnym logowaniu jedynie zatwierdzić wykonanie przelewu (wszystkie dane są zazwyczaj wstawiane automatycznie). Po zatwierdzeniu płatności klient wraca na stronę sklepu i może np. pobrać zakupiony towar w formie elektronicznej.

Do **zalet** powyższego subrozwiązania zaliczyć należy: natychmiastowość przekazania płatności (bez konieczności czekania np. na sesje ELIXIR); naturalność całego procesu płatności (zakładając, że użytkownik ma konto w banku elektronicznym, zakładamy, że zapewne rozumie główną zasadę działania takiej płatno-

ści); szybkość zakupu (użytkownikowi wystarczy tylko klikać łącze i zalogować się na swoje konto bankowe).

Do **wad** subrozwiązania można zaliczyć: kupujący, jak i sprzedający musi mieć konto w tym samym banku (w praktyce często da się tę wadę zlikwidować); często płatności tą formą nie mogą być transgraniczne (istnieją rozwiązania, które próbują zlikwidować i to ograniczenie³); kupujący musi mieć elektroniczne konto w banku; sprzedawcy mogą liczyć się z prowizją od płatności.

Obecnie wiele banków oferuje natychmiastowe przelewy bankowe. Dążąc do popularyzacji tego rozwiązania, Krajowa Izba Rozliczeniowa (KIR) zaproponowała rozwiązanie pod nazwą paybynet, obsługujące przelewy natychmiastowe między bankami (ale przy pewnej formie rachunków pośrednich, co nie jest dla wszystkich wygodne). Idąc jeszcze dalej, KIR rozwiązując wspomnianą wadę usługi paybynet, zaoferował natychmiastowe rozliczenia w systemie ELIXIR pod nazwą Express ELIXIR, w której partycypują jednakże tylko niektóre banki⁴ (warto chociażby zauważyć, że usługa Express ELIXIR została uprzedzona przez rozwiązanie firmy prywatnej pod nazwą BlueCash, która to usługa obecnie obsługuje pięć razy więcej banków).

Rozwiązania pośrednie, integrujące

Jak widać z powyższego przeglądu – sposobów dokonywania detalicznych płatności elektronicznych w Internecie w Polsce jest wiele i oczywiście często zdarzyć się może, że forma dogodna dla klienta nie będzie obsługiwana przez sprzedawcę. W odpowiedzi na ten problem powstało wiele rozwiązań pośrednich – integrujących różne sposoby dokonywania płatności. Do najbardziej znanych polskich tzw. integratorów płatności zalicza się: Przelewy24, DotPay, Transferuj.pl, CashBill. Integratory płatności obok płatności elektronicznych oferują także rozwiązania tradycyjne, np. płatności gotówkowe w punktach tradycyjnych itp.

Ze względu na dużą różnorodność obsługiwanych metod płatności trudno wykazać zakres wspólnych wad i zalet dla firm-integratorów. Do ogólnych **zalet** można bez wątpienia zaliczyć zestawienie zalet różnych metod dokonywania płatności elektronicznych (w końcu integratory bazują na tych zaletach). **Wady** – poza tymi, które wynikają z poszczególnych płatności – koncentrują się głównie na oczywistym fakcie, że sprzedawca zazwyczaj musi płacić prowizję w celu korzystania z usługi integratora płatności, a kupujący nie musi ufać integratorowi płatności.

2. Znaczenie poszczególnych rozwiązań

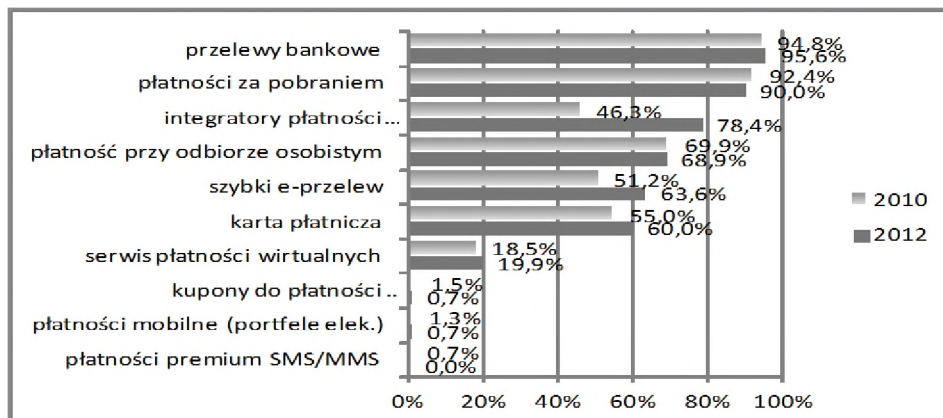
Trudno dokonać jednoznacznej oceny potencjału poszczególnych rozwiązań elektronicznych płatności detalicznych w Internecie w Polsce. Z jednej strony moż-

³ Zob. np. <https://www.payment-network.com/>

⁴ Banki te to: Alior Bank, BZ WBK, BRE Bank, ING, merituBank, MillenniumBank – na podstawie: <http://www.expresselixir.pl/banki.html>

na rozważać sumę transakcji przeprowadzanych z wykorzystaniem konkretnego rozwiązania. Z drugiej strony można zastanawiać się nad wzrostem znaczenia danego rozwiązania w stosunku rok do roku i tym samym wskazywać na jego potencjał w przyszłości. W końcu nie można także zapomnieć, że np. płatności mobilne zyskują w Polsce coraz większe znaczenie – jednakże dotyczy to obecnie płatności bardziej w świecie rzeczywistym, a nie wirtualnym. Poniżej autor postara się przedstawić dostępne wyniki badań dotyczące wykorzystania poszczególnych rozwiązań w zakresie podejmowanym w artykule.

Analizując sposoby dokonywania płatności elektronicznych w sklepach internetowych w Polsce, bez wątpienia interesujące wydaje się przesłedzenie, które metody i jak często akceptowane są przez ogół sklepów. Na rysunku 1 przedstawiono metody płatności akceptowane przez sklepy internetowe w Polsce w roku 2010 oraz 2012.

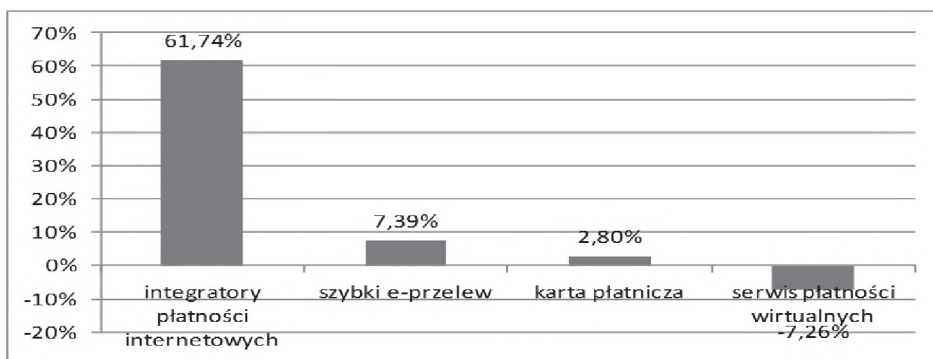
Rys. 1. Metody płatności akceptowane przez sklepy internetowe w Polsce

Źródło: opracowano na podstawie: <https://www.sklepy24.pl/raport-ehandel-polska-2012>

Jak wynika z danych przedstawionych na rysunku 1, sklepy nadal zapewniają głównie szeroko rozumiane płatności gotówkowe. Z oferowanych płatności elektronicznych największym powodzeniem cieszą się natychmiastowe e-przelewy oraz karty płatnicze (w obu przypadkach udostępnione w ponad 60% sklepów). W obu przypadkach – choć nie zaznaczono tego wyraźnie na rysunku 1 – są one najczęściej realizowane z wykorzystaniem integratorów płatności internetowych, które zdobyły sobie praktycznie powszechną akceptowalność (blisko 80%). Z innych metod płatności, jeszcze tylko serwisy płatności wirtualnych (e-portfele) są oferowane w co piątym sklepie. Fatalnie wypadły szeroko rozumiane płatności mobilne i kupony do płatności internetowych. Szczególnie zastanawia – w wyjaśnieniu czego zapewne pomogłaby analiza profilu działalności sklepu – praktycznie zerowe wykorzystanie płatności Premium SMS.

Biorąc pod uwagę dynamikę rozwoju stosowalności poszczególnych metod płatności, należy stwierdzić, że zdecydowany rozwój wykazują integratory płatności internetowych (wzrost o 69,3% w roku 2012 w stosunku do roku 2010) oraz – co jest pochodną pierwszego – szybki e-przelew (24,2%). Nieduży – ale jednak wzrost – zanotowały karty płatnicze (9,1%) i serwisy płatności wirtualnych (7,6%).

Ciekawie wyglądają dane na rysunku 2. Przedstawiają on dynamikę (rok 2012 do 2010) oferowanych metod płatności przez te sklepy, których sprzedaż nie jest ukierunkowana głównie na rynek polski.

Rys. 2. Dynamika (2012 do 2010) oferowanych metod płatności przez sklepy, których sprzedaż nie jest ukierunkowana głównie na rynek polski

Źródło: jak pod rys. 1.

Na rysunku nr 2 pominięto marginalne metody elektronicznych płatności (mniej niż 5%). Widać teraz, że spośród wymienionych metod tylko integratory płatności wirtualnych zanotowały znaczącą różnicę (oczywiście na korzyść).

Dostrzegając istotne znaczenie integratorów płatności, jak i samych natychmiastowych e-przelewów, warto w tym miejscu wspomnieć, że najpopularniejszymi wśród sprzedawców integratorami płatności są: payU (49,3%), przelewy24 (17,6%) oraz DotPay (14,3%)⁵ – wśród banków oferujących e-przelew prym wiodą usługi: mBanku (22,9%), PKO (19,2%), ING (10,6%), BZ WBK (8,8%), Pekao (7,2%), Inteligo (4,7%)⁶.

Należy stwierdzić, że udział e-płatności w wartości sprzedaży ogółem w e-sklepach był dość niski – za pomocą e-przelewu zrealizowano 11,5% transakcji, a za pomocą karty płatniczej 6,6%. Niemniej w porównaniu roku 2012 do 2010 wartość sprzedaży za pomocą e-przelewów wzrosła aż o blisko 140%, a w przypadku kart płatniczych o 20%⁷. Czy jest szansa, aby tendencja ta w Polsce była dalej

⁵ Na podstawie: <https://www.sklepy24.pl/raport-ehandel-polska-2012>

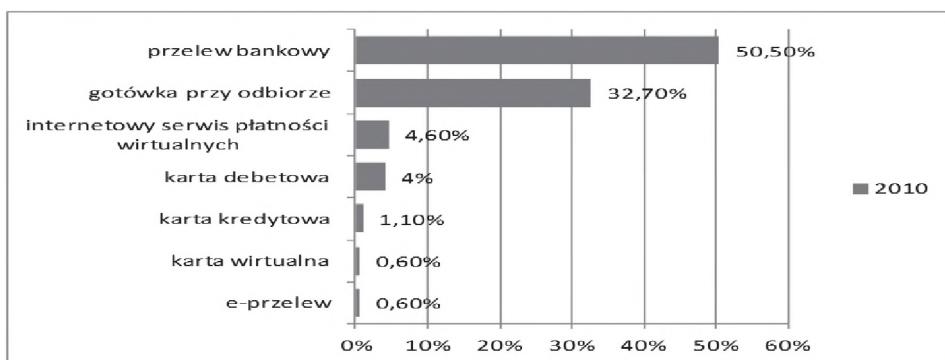
⁶ Na podstawie badań 90-dniowych firmy cashBill.pl z dnia 9.01.2013.

⁷ Obydwa wyniki na podstawie: <https://www.sklepy24.pl/raport-ehandel-polska-2012>

utrzymana? Jest to dość prawdopodobne. Z publikacji prognozujących wskaźniki interesujące z perspektywy tego artykułu wypływają raczej pozytywne wnioski. Na przykład liczba aktywnych klientów bankowości elektronicznej w latach 2012-2016 wzrosła o ponad 100%. Średnia liczba poleceń przelewów na mieszkańca od 2010 roku do 2016 wzrosła o 216%, a średnia liczba transakcji bezgotówkowych kartami płatniczymi wzrosła aż o 270%⁸.

Co można powiedzieć o innych miejscach, gdzie można dokonywać e-płatności? Ciekawy mogą być dane przedstawione na rysunku 3, dotyczące udziału płatności elektronicznych wykorzystywanych w aukcjach internetowych.

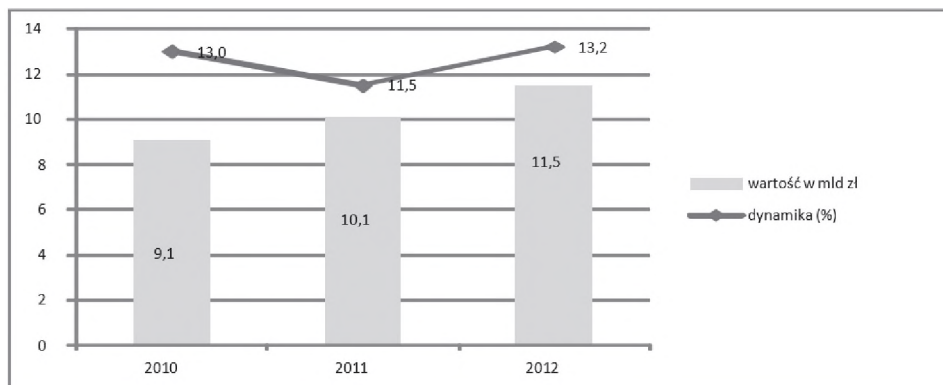
Rys. 3. Udział metod płatności w liczbie transakcji zakupu w Internecie w ramach aukcji

Źródło: opracowano na podstawie: Polasik M., Marzec J., Fiszeder P., Górka J.: *Modelowanie wykorzystania metod płatności detalicznych na rynku polskim*, „Materiały i Studia”, z. 265, NBP, Warszawa 2012, s. 43.

Przedstawione dane nie są tak aktualne jak prezentowane wcześniej w artykule (dane za 2010 r.) i stąd być może nie najlepsze z punktu widzenia oceny bieżącego wykorzystania płatności elektronicznych. Niemniej poza przelewem i gotówką inne metody w płatnościach za aukcje się nie liczyły.

W końcu warto spróbować przedstawić pewne informacje, jak wygląda sytuacja z płatnościami mobilnymi – szczególnie w zakresie płatności za numery Premium Rate. Ostatnie badania wykazują, że rynek usług dodanych i multimedialnych, oferowanych w ramach segmentu usług telekomunikacyjnych powoli, ale systematycznie rośnie, co przedstawiono na rysunku 4.

⁸ Na podstawie: M. Kozakiewicz, M. Kwas: *Prognoza wybranych wskaźników rozwoju obrotu bezgotówkowego na lata 2011-2016*, SGH, Warszawa 2011, s. 31, 44, 46.

Rys. 4. Wartość (mld zł) i dynamika (%) rynku usług dodanych i multimedialnych w Polsce

Źródło: opracowano na podstawie: <http://www.pmrpublications.com/product/Rynek-uslug-dodanych-i-multimedialnych-Polska>

Szczególnie dominują w zakupach treści związane z szeroko pojętą rozrywką (w tym erotyka) (64,4%) – dalsze miejsca zajmują treści multimedialne (13%) oraz konkursy i quizy (12,2%)⁹.

Podsumowanie

Przedstawione w tym artykule dane (dość ogólne – co jest wymuszone ograniczeniami objętości artykułu) oczywiście nie mogą przesądzać ostatecznie o znaczeniu i perspektywach przyszłego rozwoju poszczególnych metod płatności elektronicznych w Internecie w Polsce. Niemniej wydaje się, że przyszłość należy do metod opartych na płatnościach typu *paybylink* (e-przelewy, oczywiście wielkie znaczenie mają tu serwisy pośredniczące – integrujące) oraz wciąż do kart płatniczych (przynajmniej do chwili, kiedy karty będą najpowszechniej akceptowaną metodą oferującą możliwość płatności transgranicznych). Wielką niewiadomą pozostają płatności mobilne, których rozwój wydaje się przesądzony, ale na razie niekoniecznie z perspektywy wykorzystania w Internecie.

Literatura

1. Kozakiewicz M., Kwas M.: *Prognoza wybranych wskaźników rozwoju obrotu bezgotówkowego na lata 2011–2016*, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 2011.

⁹ Dane na podstawie: <http://www.pmrpublications.com/product/Rynek-uslug-dodanych-i-multimedialnych-Polska>

2. Chodak G., Jarosz P., Kunkowski J., Polasik M., Tkaczyk P., Wrzalik P.: *Raport eHandel Polska 2012*, Dotcom River, <https://www.sklepy24.pl/raport-ehandel-polska-2012>
3. Polasik M., Marzec J., Fiszeder P., Górka J.: *Modelowanie wykorzystania metod płatności detalicznych na rynku polskim*, „Materiały i Studia”, z. 265, NBP, Warszawa 2012.
4. Raport PMR: *Rynek usług dodanych i multimedialnych w Polsce 2012. Prognozy rozwoju na lata 2012-2016*, <http://www.pmrpublications.com/product/Rynek-uslug-dodanych-i-multimedialnych-Polska>, maj 2012.
5. <http://www.bluecash.pl/>
6. <http://www.bluepay.pl/>
7. <http://www.cashbill.pl/>
8. <http://www.dotpay.pl>
9. <http://www.expresselixir.pl/>
10. <http://www.kir.pl>
11. <http://www.moneybookers.com>
12. <http://www.mpay.pl>
13. <http://www.paybynet.pl/>
14. <http://www.payment-network.com/>
15. <http://www.paypal.pl>
16. <http://www.payu.pl>
17. <http://www.przelewy24.pl/>
18. <http://www.skycash.pl>
19. <http://www.transferuj.pl/>
20. <http://www.ukash.com>
21. <http://www.yetipay.pl>

RETAIL ELECTRONIC PAYMENTS ON THE INTERNET IN POLAND – CURRENT STATUS AND FUTURE PERSPECTIVE

Summary

This article presents the currently used electronic payment method on the Internet in Poland. The article presents data relating to the use of specific methods of payment at online stores and online auctions. Also shows the value-added services market – in the telecommunication services. The article pointed out the significance of the individual methods and tried to assess the prospects for their use in the future.

Translated by Łukasz Zakonnik